

ПЕРЕЛІК

**засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи, відповідно до наказу МОН України від 07.02.2020 № 143 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи»
(станом на 01.01.2024)**

№ з/п	Найменування засобів навчання та обладнання	Кількість	Примітка	Необхідна кількість, одиниць	Фактична кількість, одиниць	Відсоток потреби
Обладнання, витратні матеріали та електронні освітні ресурси						
1.	Цифрове обладнання, електронні освітні ресурси					
	Мультимедійний проєктор з короткофокусним об'єктивом та інтерактивними функціями (за необхідності - з маркерною дошкою або екраном)/ мультимедійний проєктор з короткофокусним об'єктивом та інтерактивною дошкою / мультимедійний проєктор з короткофокусним об'єктивом (за необхідності - з маркерною дошкою або екраном) / інтерактивна панель	Д	Для навчальних кабінетів з персональним(и) комп'ютером(ами) (крім інтерактивних панелей з вбудованим комп'ютером). Разом з необхідним програмним забезпеченням. Інтерактивна поверхня повинна розпізнавати дотики пальцями рук та/або стилусом й іншими непрозорими предметами.	12	12	0
	Телевізор Smart TV	Д	За потребою. Для навчальних кабінетів з підключенням до Інтернету.			

	Багатофункціональний пристрій (БФП) у складі принтера, сканера, копіра	Д	За потребою - з можливістю кольорового друку.	12	2	80
	Витратні матеріали для БФП:					
	- набір чорнила (чорне);		2 набори.			
	- набір чорнила (кольорове);		2 набори (за потребою).			
	- папір багатофункціональний офісний А4		Загалом не менше 5000 аркушів.			
	Документ-камера цифрова	Д	Для навчальних кабінетів з персональним(и) комп'ютером(ами). Разом з необхідним програмним та методичним забезпеченням.			
	Електронні освітні ресурси (крім електронних підручників)	Д	Повинні відповідати вимогам та тематиці навчальних програм.			
2.	Пристосування					
	Дошка аудиторна магнітно-крейдова стаціонарна або магнітно-маркерна стаціонарна/портативна	Д	Повинна мати лоток для приладдя. Магнітно-маркерна дошка біла, на металевій основі.	12	11	8
	Дошка коркова	Д		12	11	8
	Акcesуари та витратні матеріали до дошок:					
	- набір маркерів з тримачем;		Відповідно до типу дошки, магнітно-крейдової або магнітно-маркерної.			
	- набір магнітів;					
	- губка для витирання;					

	- засіб для чищення дошки;					
	- набір кольорової крейди					
	Магнітна дошка фліпчарт / магнітна дошка-мольберт	Д	Повинна мати лоток для приладдя.	12	11	8
	папір для дошки фліпчарта або дошки-мольберта		Загалом не менше 120 аркушів.			
	Папір А3		Загалом не менше 500 аркушів.			
	Папки-реєстратори	К	У т. ч. для портфоліо здобувачів освіти.			
	Ламінатор	Д	Формату А4.	12	2	83
	плівка для ламінування		Загалом не менше 200 шт.			
3.	Меблі					
	Стіл (парта) учнівський(а)	К	У т. ч. з регульованою висотою. Стільниця нахилена, з можливістю набувати горизонтального положення.	336	360	0
	Стіл учительський	Д		12	12	0
	Стілець учнівський	К	У т. ч. з регульованою висотою.		36	0
	Стілець для вчителя	Д		12	12	0
	Відкриті шафи для зберігання засобів навчання	Д	За потребою, відповідно до площі приміщення.			
	Контейнери для роздаткового матеріалу / конструкторів		За потребою.	40	40	0
	Шафи/секції/стелажі для особистих речей дітей/ шафи для одягу / змінного взуття	К			24	0
	Шафа/секція/стелаж для особистих речей педагогічного працівника	Д			24	0
	Комп'ютерний стіл / стіл для принтера	Д				

	Мобільний стелаж		За потребою.			
	Парта-конторка		За потребою.			
	Стіл для роботи з конструктором(ами)	Д	За потребою.			
	М'яке крісло-мішок	Д		12	4	67
Мовно-літературна освітня галузь						
1.	Друковані засоби навчання					
	Комплект навчально-наочних засобів для навчання грамоти/письма (на магнітах):	Д	Для засобів навчання та обладнання для вивчення мов корінних народів, національних меншин - за потребою.	12	15	
	- український алфавіт (друковані й рукописні літери, великі і малі);			12	2	84
	- алфавіт мов корінних народів, національних меншин (друковані й рукописні літери, великі та малі);					
	- зразки каліграфічного письма букв (великих та малих) та їх з'єднань українського алфавіту та мов корінних народів, національних меншин;			12	7	42
	- зразки з'єднань букв (нижнього, середнього, верхнього);			12	2	84
	- вимоги до правильної постави під час письма та користування письмовим приладдям;			12	1	91

	- флеш-картки					
	- склад речення			12	7	42
	- у світі слів			12	2	84
	- слово як одиниця			12	1	92
	Набори для навчання грамоти та читання:			12	1	92
	- каса букв, складів та звуків	Д + Ф		12+150	5+0	42+100
	- набір карток з графічним позначенням мовних одиниць (звуки, склади, слова)	Д + К		12	3	67
	Набір таблиць:					
	- вправи для збільшення кута зору, поля читання;	Д				
	- вправи для формування навичок читання					
	Набір таблиць до основних розділів граматичного матеріалу	Д	Відповідно до вимог навчальної програми. Для засобів навчання та обладнання для вивчення мов корінних народів, національних меншин - за потребою.	12	1	92
	Набори (комплекти) сюжетних та предметних малюнків (для розвитку мовлення, словникові слова та їх написання, до казок) (по класах)	Д + Ф	Відповідно до вимог навчальної програми.	12	10	20
	Словники з української мови та мов корінних народів, національних меншин, у тому	Д + Ф	Для засобів навчання та обладнання для вивчення мов корінних народів, національних меншин – за потребою.			

	числі ілюстровані та/або комбіновані:					
	- орфографічний;			11+150	1	92+100
	- тлумачний;			11+150	1	92+100
	- синонімів;					
	- звукова схема			11+150	1	92+100
	- схема речення			11+150	1	92+100
	- антонімів;					
	- перекладний					
	Бібліотечка дитячої літератури (дитяча художня література, дитячі енциклопедії, довідники, журнали, газети тощо)	Д				
	Набір настільних розвивальних ігор:					
	- мовне лото, доміно;			12	6	50
	- літературне лото, доміно;	Д				
	- ребуси, головоломки;			12	1	92
	- кубики для настільної гри з піктограмами тощо					
Мовно-літературна освітня галузь (іншомовна освіта)						
1.	Друковані засоби навчання					
	Набір таблиць (для мов, що вивчаються) на магнітах:					
	- алфавіт;	Д				
	- транскрипційні знаки;					
	- граматичні, до розділів граматичного матеріалу,					

передбаченого навчальною програмою;						
- календар						
Набір букв на магнітах (англійська, німецька, французька, іспанська тощо)	Д			12	3	75
Каса букв та буквосполучень	Д + Ф			12		100
Набори тематичних, сюжетних, предметних малюнків (картинок) відповідно до тем навчальної програми	Д			12	1	83
Словники перекладні, в тому числі ілюстровані	Г					
Дитяча художня література іноземною мовою, що вивчається	Д					
Карти:						
- географічна карта Європи;	Д					
- географічна карта країни, мова якої вивчається						
Навчальний набір грошових знаків країн, мови яких вивчаються	Д					
Настільні розвиваючі ігри (лото, доміно, кубики) мовою, що вивчається	Д + Г					

	Комплекти для рольових ігор відповідно до тем навчальної програми	Д + Г				
Математична освітня галузь						
1.	Друковані засоби навчання					
	Набір таблиць (у т. ч. магнітні, пазли):	Д		12	2	80
	- зразки каліграфічного письма цифр і знаків;			12	4	67
	- ознаки, властивості, відношення предметів;					
	- розташування у просторі й на площині;					
	- лічба (кількісна, порядкова);			12	3	67
	- нумерація чисел, склад числа;			12	1	92
	- дії над числами, взаємозв'язок дій над числами;			12	4	67
	- таблиця множення;			12	2	80
	- закони та властивості арифметичних дій;					
	- математичні вирази;					
	- рівняння;					
	- геометричні фігури, геометричні тіла та їх властивості;					
	- величини та їх одиниці;			12	6	50
	- задачі, типові задачі, опорні схеми;			12	3	75

	- таблиці до тем навчальної програми;					
	- набір / таблиця, що відображає частину цілого в крузі;			12	1	92
	- набір для вивчення розряду числа, таблиця розрядів			12		100
	Набори карток (у т. ч. на магнітах):					
	- для лічби та усного рахунку від 0 до 100;	Д + К		12+56	4+0	67+100
	- склад числа;	Д + К		12+56	9+0	25+100
	- для математичних диктантів;	Ф				
	- ілюстрації до типових задач	Ф				
	Числова лінійка:					
	- від 0 до 100 з набором карток до неї (десятки, одиниці, чисті);	Д	Не менше 2 м, з можливістю кріплення карток і письма маркером.			
	- від 0 до 1000 з набором карток до неї (сотні, десятки, одиниці, чисті)					
	Квадрат сотенний (математичний куб)	Д	Не менше 10x10 см.			
	Настільні логіко-розвивальні ігри	Д		12	1	92
	Математичне віяло (від 1 до 20)	К		336	3	100

2.	Інструменти					
	Контрольно-вимірювальні:		Набір класних інструментів	12	9	25
	- метр навчальний з кольоровою шкалою;	Д				
	- метр з сантиметровим діленням;	Д				
	- трикутники (45°, 30°-60°);	Д + К				
	- циркуль;	Д + К				
	- рулетка (на менше 1 м);	Д				
	- лінійка (не менше 15 см);	Д + К				
	- ваги математичні (математичний баланс)	Д				
3.	Моделі					
	Модель-аплікація «Числова пряма»	Г				
	Набір геометричних тіл та фігур	Д + Г		12+61	14+0	0+100
	Модель демонстраційного механічного годинника (24 години, не менше 2-х стрілок)	Д				
	Модель механічного годинника (24 години, не менше 2-х стрілок)	Г		61	93	0
4.	Прилади і пристосування					
	Комплекти лічильного матеріалу роздаткові для:	К	Палички, фішки двосторонні.			
	- лічби від 0 до 1000;					
	- вивчення складу числа					
	Набірне/магнітне полотно	Д	За потребою.			

Каса цифр і лічильного матеріалу на магнітному кріпленні (предметні картинки, геометричні фігури тощо)	Д				
Лічильний матеріал (наприклад, набір Кюізенера, геометричні фігури тощо)	Д + Г		12+61	8+0	33+100
Математичне дзеркало	Д + К				
Контрольно-вимірювальні:					
- терези демонстраційні з набором важків;	Д				
- терези з набором важків;	Г		12	8	33
- набір годинників пісочних (не менше 3-х від 1 до 5 хв.);	Г		12	6	50
- термометр;	Д		11	1	83
- спідометр;	Д				
- набір мірного посуду (з не крихкого матеріалу) об'ємом від 50 до 500 мл	Г				
Математичний магнітно-маркерний планшет	К	За потребою.			
Набір цифр і математичних знаків на дошці (математичний планшет або геоборд))	Г				
Танграм	Д + Г		12	3	75
Набір для вивчення часток і дробів	Д + Г		12	2	83
Навчальний набір грошових знаків України	Г		61	15	75

	Рахівниця / абакус навчальний	Д + Ф				
	Навчально-наочні засоби (наприклад, блоки Дьенеша, творчі ігри для вивчення цифр, арифметичні/ числові/математичні штанги тощо) Кубики «Арифметика»	Г		12	3	75
	Набір настільних розвивальних ігор:			61	1	98
	- шахи, шашки;					
	- маршрутні ігри;					
	- розрізні пазли / картинки;					
	- головоломки тощо	доміно		61	2	97
Природнича освітня галузь						
1.	Друковані засоби навчання					
	Карти настінні:					
	- фізичні (світу, півкуль, України, регіону);			12	1	92
	- політична світу, адміністративно-територіальна України;			12	2	83
	- тематичні (природні зони, корисні копалини, рослинний та тваринний світ, природо- заповідний фонд, історико- етнографічна, народні промисли) карти України	Д		12	3	75
	Комплекти плакатів:	Д	Відповідно до тем навчальної програми.			

	- Земля;					
	- нежива природа;					
	- жива природа;					
	- система органів тіла людини;					
	- охорона природи;					
	- пори року;					
	- праця людей					
	Календар природи	Д				
	Набори плакатів	Д	Відповідно до тем навчальної програми.			
	Атласи	Г				
2.	Об'єкти натуральні					
	Гербарії:					
	- дикорослі, культурні рослини;	Д		12	3	75
	- рослини природних зон України;			12	1	92
	- лікарські, отруйні рослини;			12	2	83
	- бур'яни					
	Колекції:	Д				
	- гірські породи;			12	1	92
	- корисні копалини та продукти їх переробки;			12	2	83
	- насіння та плоди (овочевих, зернових, прядивних, плодово-ягідних, квітково-декоративних культур);			12	2	83

	- розвиток комах;					
	- ґрунти;					
	- морське дно;					
	- кора дерев					
3.	Моделі					
	Модель, що відображає кругообіг води в природі	Д		12	3	75
	Скелет людини	Д				
	Модель будови рослин	Д		12	3	75
	Модель тіла людини, розбірна	Д				
	Модель-фартух, що відображає внутрішню будову тіла людини	Д				
	Телурій	Д		12	1	92
	Глобуси:	Д	Діаметр не менше 250 мм.			
	- фізичний;					
	- політичний;					
	- будова Землі					
4.	Прилади і пристосування					
	Термометр (зовнішній, кімнатний)	Д		12	3	75
	Компас шкільний	Ф		133	37	72
	Лупа ручна шкільна	Ф		133	42	68
	Банка з кришкою-лупою	Г	З не крихкого матеріалу.			
	Секундомір	Д				
	Рулетка, шнур мірний	Г	Довжиною не менше 10 м.			

	Мікроскоп шкільний дитячий у кейсі	Д + Г	За потребою. З максимальним збільшенням не менше, ніж у 300 разів та автономним підсвітленням.	12	4	67
	Магніт смуговий лабораторний	Ф				
	Мобільна метеостанція	З	За потребою.			
	Опадомір	Д				
5.	Інвентар					
	Набір лабораторний демонстраційний	Д	Орієнтовний склад: штатив, мірна склянка, лійка, набір фільтрувального паперу, пінцет, затискач, мірний циліндр, піпетка, промивач, планшет для дослідних зразків, ящик для зберігання. Можливе додаткове обладнання.			
	Лабораторний набір з вивчення явища магнетизму	Г	Для молодшого шкільного віку.			
	Лабораторний набір з вивчення елементарних фізичних явищ (сила, рух, швидкість тощо)	Г	Для молодшого шкільного віку.			
	Лабораторний набір для дослідження властивостей води, різних речовин та тіл	Г	Для молодшого шкільного віку.			
	Набір лабораторний	Г	Орієнтовний склад: піпетки, планшет для дослідних зразків, чашка Петрі, посуд для зберігання дослідних зразків з кришкою, пробірки мірні з кришкою, ящик для зберігання. Можливе додаткове обладнання.			
	Набір для спостереження за розвитком і ростом рослин	Д		12	3	75

Технологічна освітня галузь						
1.	Друковані засоби навчання					
	Таблиці загальних тем (організація робочого місця, правила безпеки на уроці, правила користування окремими інструментами, економне ставлення до використання матеріалів)	Д				
	Набір таблиць	Д	Відповідно до тем навчальної програми.			
	Набір технологічних карт	Д	Відповідно до тем навчальної програми.			
2.	Об'єкти натуральні					
	Об'єкти народних ремесел	Д				
	Колекції:	Д	Відповідно до тем навчальної програми.			
	- породи деревини;			12	1	83
	- види тканин та ниток, зразки сировини для їх виготовлення;					
	- види паперу;					
	- витинанки;					
	- писанки тощо					
3.	Прилади та приладдя					
	Набір посуду для сервірування	З		1	3	
	Набори для колективної творчості (різні види, в т. ч. для в'язання гачком, вишивання/квілінгу/аплікації/писанкарства тощо)	Ф				

	Набори канцелярського приладдя	Ф	За потребою. Орієнтовний склад: олівці, фігурні ножиці, кольоровий папір тощо.			
4.	Інструменти					
	Конструктори для вивчення різних конструкцій та механізмів	Д + Ф				
	Набір інструментів, приладів та пристосувань для догляду за кімнатними рослинами	Г				
	Конструктор			12	7	42
	Конструктор «Юний дизайнер»			12	3	75
	Магнітний конструктор			183	7	96
	Ігрові набори для конструювання з різними способами з'єднання деталей	Lego Г		61	300 (деталей)	
	Кубики оксфорд			61	17	72
Інформатична освітня галузь						
1.	Друковані засоби навчання					
	Дидактичний матеріал для моделювання алгоритмів	Ф				
	Схеми/таблиці/картки про будову комп'ютера	Д				
2.	Інструменти					
	Набір для розвитку алгоритмічного мислення	Д + Г	Для молодшого шкільного віку.			
3.	Прилади та пристосування					

	Робототехнічний набір для здійснення програмованого руху	Г	З полями-килимками, наприклад у вигляді карт, літер, чисел, фігур тощо.				
Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь							
1.	Друковані засоби навчання						
	Комплекти плакатів:	Д					
	- будова тіла людини;						
	- здоров'я людини;						
	- корисні і шкідливі звички;						
	- фізична складова здоров'я;						
	- правильне харчування; овочі в корзині, врожай				12	22	0
	- здоровий спосіб життя;						
	- овочі в корзині, врожай						
	- особиста гігієна школяра;						
	- соціальна складова здоров'я;						
	- безпека життєдіяльності;						
	- правила поведінки в природному, техногенному та соціальному оточенні;						
	- безпека на дорозі;						
	- небезпечні тварини;						
	- надання домедичної допомоги;						
	- емоції людини;						

	- екологічна культура, дбайливе ставлення до довкілля;					
	- правила пожежної безпеки					
2.	Прилади та пристосування					
	Аптечка медична	Д				
	Килимок (дитячий каремат) або килимок- конструктор з пазлів для занять на вулиці	К		12	14	0
	Модель, що відображує гігієну зубів	Д				
	Ростомір	Д				
	Модель світлофора, набір дорожніх знаків	Д				
	Віяло з зображеннями дорожніх знаків	Ф				
	Коврик мозаїка			12	4	67
	Поле для гри Твістер	Д				
	Світловідбивні жилети для дітей	К				
	Масажні килимки, доріжки	Г				
	Килим з дорожньою розміткою	Д				
	Спортивний інвентар:					
	- м'яч;	З	За потребою.	12	9	25
	- скакалка;					
	- обруч;					

	- гімнастичні палиці					
Громадянська та історична освітня галузь						
1.	Друковані засоби навчання					
	Зображення символів держави	Д				
	Таблиці, плакати, календарі	Д				
	- до пам'ятних дат (подій) держави, традицій і свят українського народу;					
	- охорони природи і довкілля;					
	- портрети історичних осіб, політичних діячів, визначних постатей;					
	- ілюстрації історичних пам'ятників, архітектурних споруд, пам'яток культури, об'єктів культурно-історичної спадщини рідного краю, України;					
	- ілюстрації предметів народно-ужиткового побуту					
2.	Об'єкти натуральні					
	Предмети символіки українського народу	Д				
Мистецька освітня галузь						
1.	Друковані засоби навчання					
	Таблиці:	Д				

	- репродукції картин художників;					
	- зразки різних видів мистецтва;					
	- з кольорознавства;					
	- з тем навчальної програми					
2.	Моделі та муляжі					
	Набір геометричних тіл та фігур	Д	За потребою.	12	5	58
	Фігури людини і тварин з рухомими частинами	Д				
3.	Прилади та пристосування					
	Акустична система	З	Активна. Інтерфейс 3.5 mm (Mini-Jack), кількість каналів не менше 2.0.			
	Мікрофон	З				
	Камертон	З				
	Метроном механічний	З				
	Набір магнітних нотних знаків	Д				
	Ширма для лялькового театру	Д				
	Набір ляльок, фігур та декорацій для лялькового театру:	Д				
	- в національному одязі (різнонаціональна);					
	- літературні та казкові персонажі;					

	- ляльки-рукавички для лялькового театру;			12	3	75
	- маски казкових героїв та тварин					
	Набір іграшок:					
	- тварини дикі та домашні (реалістичні);	Д	Розмір не менше 20 см.	12	3	75
	- літературні персонажі					
4.	Обладнання загального призначення					
	Палітри та пензлики	К				
	Мольберти	К				
	Дошка з нотним станом (магнітна)	Д				
	Стіл для малювання піском	Г				
	Витратні матеріали для різних видів творчості (наприклад, глина, фарби, альбоми для малювання, кінетичний пісок тощо)		Відповідно до потреб освітнього процесу.			
5.	Музичні інструменти					
	Дитячі музичні інструменти:					
	- сопілка;					
	- ксилофон;			12	3	75
	- металофон;					
	- трикутник;					
	- маракаси;					
	- трицітки;					
	- бубен;	З	За потребою.	12	3	75

- барабанчик;					
- дзвіночки;					
- свистульки;					
- дерев'яні ложки;					
- діатонічні дзвіночки;					
- дитячі музичні пластикові трубки;					
- акордеон;					
- баян;					
- фортепіано;					
- дитячий клавішний синтезатор					
- флейта			12	3	75

У цьому Типовому переліку для характеристики кількісних показників вживаються скорочення, що мають такі значення:

Д - демонстраційний примірник (не менше одного на клас);

З - один примірник на заклад;

Г - комплект, необхідний для роботи в групах (один примірник на 5-6 здобувачів освіти);

Ф - комплект для фронтальної роботи (не менше ніж один примірник на двох здобувачів освіти);

К - комплект на клас (на кожного здобувача освіти).

Кількість одиниць засобів навчання та обладнання, що входять до комплектів, визначається відповідно до середньої наповнюваності класу закладу загальної середньої освіти.